

(volt Székely Udvarhely)

A Székelység pártoktól független
politikai újsága

Előfizetési ár: egész évre 50 leu, félére 25 leu, negyed-
évre 12 leu 50 bani. Egyesszám 1 leu. A regátban 1 leu 50 bani.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyílt-tér soronként 3 leu.

Felölös szerkesztő:
Ébert András.
Kiadja: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31. sz.
Megjelen minden vasárnap

Bomlunk... pusztulunk!

Társadalmi életünkben olyan szétesési folyamat vette kezdetét, amelynek káros következményeit egyelőre be sem láthatjuk.

Ha valahol egy-egy csoport, társadalmi osztály, vagy érdekszövetség valami üdvös cél kivívása érdekében tömörül, szervezkedik, mindjárt megjelenik ott az ősi visszavonás, tagadás és ellenségeskedés szelleme. Ez csirájában elfojt mindent.

Székelyudvarhelyen pl. a „Székely Dalegylet”, mely dicső multtal és tekintélyes vagyonnal rendelkezett, „félreértések miatt” kétfelé vált. A dalnak, a zenének hódoltak tagjai és dalárdában tömörülve, elévülhetetlen sikereket arattak. Most kétfelé váltan, pusztulásra vannak ítélve. A »Jótevény Nőegylet«-ben már erjedésnek indult a szétválasztási folyamat s idők kérdése, mikor pattan ki a nyílt titok. Iparosaink leendő szervezkedése elé ugyancsak aggodalommal nézhetünk...

És így állunk minden téren. A felekezeti béke csak takaró az egyesek önzésének elpalástolására. A jogosan elégtelenkedőket még ez a jelszó visszatartja a tiltakozástól és felháborodástól. Politikai téren pedig olyan nagy a zürzavar, hogy ettől sem az állam konszolidációját, sem az egyesek jólétének emelését nem várhatjuk.

Vajjon ez a bomlási folyamat tisztán a magyar nép lelkületére vezethető-e vissza; a főnálló

körülményeknek tudható-e be, vagy mélyebb okot kell keresnünk?

Tény, hogy Magyarország szétdarabolása mély nyomot hagyott a lelkekben. A kötelékek elszakítása fájdalommal járt. S vannak, akik Magyarország sors-tragédiájával minduntalan kérkedve, nem engedik behegedni a vérző sebet. Ezek élő tiltakozás gyanánt járnak-kelnek s megakadályoznak minden komoly nekilendülést és munkát.

Ezek az ál-mártirok, a még fel nem ocsudott közvélemény által mindenütt helyi nagyságoknak, abszolút tekintélyeknek nőtték ki magukat. Ezek lelkületüknél fogva a visszavonásnak, a meglévő tagadásának emberei, az ország konszolidációjának ellenségei. Nekik köszönhetjük azt a szétesési folyamatot, amely ijesztő módon terjed társadalmi, politikai s gazdasági életünkben egyaránt.

Ennek pedig gátat kell vetni, ha az általános szétbomlás után, pusztulásunkat is előidézni nem akarjuk.

Félre tehát azokkal a helyi nagyságokkal, azokkal a folyton könnyező ál-mártirokkal! Nyissuk ki ajtóinkat, szívünket a demokrácia friss tavaszi levegőjének!

— Az iparfejlesztési törvényt módosítani fogják. Az ipari vállalatok fontosságukhoz és jelentőségükhöz mérten részesülnek segélyben. Bevezetik az állami ipari hitelt is.

Perzsaszövő tanfolyam Székelyudvarhelyt.

(Saj. tud.) A világháború új helyzeteket teremtett. Előterbe hozta a produktív munkálkodást, mely addig is a legbiztosabb életlehetőségeket nyújtotta.

Ma már nem elég a szellemi tudomány; gyakorlati tudás is kell, ha az életváltozások között felszinen akarunk maradni.

Nagyvárad, Kolozsvár és most már Dicsőszentmárton is példát ad a perzsaszövő tanfolyam rendezésére. Ragadjuk meg a kedvező alkalmat. Rendezzünk ilyen tanfolyamot Székelyudvarhelyt is.

Ha legalább 15 jelentkező lesz, akkor a tanfolyam megkezdődik.

Beiratkozásokat elfogad Bodrogi és Hirsch Odorheiu-Székelyudvarhely, Bulev. Regele Ferdinand (Kossuth-u.) 31. sz. üzlethelyiségében.

Tandij 300 leu, szövőszék beszerzési díja szintén 300 leu. A szövőszék természetesen a jelentkező tulajdona marad és azzal tovább folytathatja a perzsaszőnyeg szövését otthon.

Mindenki (nő és férfi) jelentke-

hetik s elsajátíthatja ezt a jövedelmező, könnyen megtanulható tudományt.

A kész munkák értékesítése nehézséget nem okoz. Ha valaki naponta csak 2 órát dolgozik, akkor is egy hónap alatt elkészít 3—4000 leut érő összekötő-szőnyeget.

A tandij és a szövőszék ára a jelentkezéskor fizetendő.

Nem tudjuk eléggé ajánlani közönségünknek, hogy ezt a kínáló alkalmat használja fel s minél előbb jelentkezzenek, hogy a tanfolyam tartásában más városokat megelőzzünk.

Dicsőszentmártonban a tanfolyamot Dr. Farkas Béla ügyvéd készítette elő, aki az ottani kurzus körül nyert tapasztalatait volt szíves velünk közölni.

Igaz, hogy a tanulás anyagi áldozattal jár, de az már egy hónap alatt busásan visszatérül és örökös, független megélhetési forrást szerzünk önmagunknak. Másfelől pedig saját kedvtelésből is érdemes egy ilyen finom, értékes tudományt elsajátítani.

Az árvák elsikkasztott pénze.

Fegyelmi bizsgálat Barabás András volt árvaszéki elnök ellen.

(Saj. tud.) Udvarhelyvármegyének régóta nyílt sebé az a nagyarányú sikkasztás, amelyet az árvák pénzével elkövettek. Folyt a vizsgálat évenként, de minden eredmény nélkül! Az elsikkasztott pénz nem került meg, a közönség bizalmatlansága pedig az árvaszéki intézmény iránt fokról-fokra nőtt.

A vizsgálatot nagyban megnehezítette Dolny Róbert árvaszéki jegyzőnek még emlékeztetőngyilkossága, akire azután mindent ráfogtak. Miután Dolnyak vagyona nem volt, az árvaszéki alapokból akarták fedezni az elsikkasztott összeget. Ezt a rendelkezést a m. kir. belügyminisztérium nem hagyta jóvá. Ugyan-

csak erre az állaspontra helyezkedett az imperium átvételekor a Kormányzótanács is.

Az árvaszékeknek még 1918. év előtről megmaradt óriási restanciája volt nyilván az oka annak, hogy ezt az ügyet megvizsgálni évről-évre halogatták. Érdemleges vizsgálatot nem tartottak. Pedig ez halasztást nem szenvedhet, az árvák elsikkasztott pénze elő kell kerüljön. Ezt követeli a jog és igazság...

Most azután, annyi csűrös-csavarrás után érdemleges stádiumba jutott ez az ügy is. A folyó évi április 10-iki közigazgatási bizottsági ülésen Bíró Dénes alispánhelyettes indítványára elrendelték Barabás András,

volt árvaszéki elnök ellen a fegyelmi vizsgálatot.

A vizsgálatnak két kérdést kell tisztáznia: 1 vajjon nem terheli-e Barabás András sulyos mulasztás a kellő ellenőrzés elhanyagolása miatt? 2. meg kell állapítani a volt árvaszéki elnök vagyoni felelősségének kérdését.

Ez az ügy érthető közérdeklődést kelt társadalmunkban, mert hiszen bűnös uton kifosztott, tehetetlen árváinkról van szó. Reméljük, hogy a szigorú és pártatlan vizsgálat mindent ki fog deríteni és kifosztott árváink pénzükhöz jutnak.

HIREK.

— **Székely testvériség.** Gyönyörű szép példáját nyújtják a székely testvéri összetartozandóságnak a „Sepsiszentgyörgyi Magyar Dalárda” és a „Kézdivásárhelyi Szimfonikus Zenekar”. E hó 22-én a városháza nagytermében Sepsiszentgyörgyön együttes közreműködéssel rendezték táncmulatsággal összekötött hangversenyüket, amelyet majdnem azonos műsorral folyó évi május 6-án a városi „Vigadó”-ban megismételnek és pedig Kézdivásárhelyt. A hozzánk beküldött terjedelmes meghívóban közlik a Dalárda 16 első tenor, 10 II. tenor, 15 első basszus és 10 II. basszus közreműködő dalnok névsorát, élükön Zajzon Ferenc karnaggyal. De helyet foglal a meghívón *Kramberger* Konrád karnaggyal az élén a 25 tagból álló Zenekar díszes tábora is. A tegnapi estélyen *Dr. Dávid* István ügyvéd (Kézdivásárhely) felolvasott, *József* Kálmánné szavalt. A május 6-iki estélyen felolvasást *Szász* Béla ref. főgimn. tanár (Sepsiszentgyörgy) tart. *Dr. Györffy* Sándor, *Kramberger* Konrád és *Cseh* Gyuláné zenetrio adnak elő. Ilyen és ehhez hasonló testvéries közeledéseket, kölcsönös vendégszerepléseket kellene szervezni az összes székelyföldi városokban — háziipari kiállításokkal, vásárokkal kapcsolatosan. Így aztán a hasznost a kellemessel összekötve, az egyes vidékek speciálisai új életre kelnének s maguk, a szellemi szervezettségek is maradandóbb alapokat nyernének. A hatalmas lendületet nyert sportklubok kölcsönös összejövetelei, erre már például szolgálhatnak. Csak követni kell ezt! . . .

— **Az igazságügyi miniszter győzelme.** Pótválasztás volt e hó 19-én és 20-án a közhalmi kerületben, *Florescu* Th. János igazságügyi minisztert 6000 szavazattal a kerület képviselőjének választották. *Banu* Aurél volt az ellenjelöltje, aki 1000 szavazatot kapott. A mandátumot nagy ünnepséggel adták át és azután bankett volt.

— **Püspöki jubileum.** A székelyudvarhelyi róm. kath. egyházközség, az iskolák, kath. társadalmi és hitbuzgalmi egyletek bevonásával Székelyi Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspökké szentelésének 25. évfordulója emlékére 1922. április hó 30-án (vasárnap) délelőtt ju-

biláris ünnepséget rendez a következő műsorral: Délelőtt 10 órakor Tedeummal egybekötött ünnepélyes szent mise a plebáni templomban. A szent misén *Dr. Pelczér Vilmos* vezetése mellett, a Filharmonikus Társaság zenekarának kíséretével, erre az alkalomra alakult vegyeskar Schubert miséjét adja elő, amelyen a szóló részeket *Bálint József* énekli. 1. Üdvözlő dal, előadják a gimnázium s a polgári leányiskolai leánynövendékek. 2. Megnyitó beszéd. Mondja *Pál István* apát, főesperes, plebános. 3. Ünnepi vers. Irta: *Szemlér Ferenc*. Szavalja: *Szász József* főgimn. tanár. 4. Himnusz Jézus szent szívéhez. Előadja *Dr. Filó Ferenc* vezetése mellett a róm. kath. iskolák egyesített énekkara. 5. Köszöntő ének. (Alkalmi óda.) Szavalja: *Vass Magda* VI. o. t. 6. Ünnepi beszéd. Mondja: *Tamás Albert*, főgimn. igazgató. 7. Isten akarata. Irta: *Tompá Mihály*. Szavalja: *Révay Györgyné*. 8. Pápai himnusz. Előadja a róm. kath. iskolák egyesített énekkara. Az ünnepélyes szent mise után kezdődő ünnepélyt kedvező idő esetén a szabadban, kedvezőtlen idő esetén a gimnázium tornacsarnokában tartják meg. Önkéntes adományokat a jubiláló Főpásztor nevére és örök emlékére létesítendő ösztöndíj vagy teljes nevelési alapítvány céljaira köszönettel fogadnak.

— **Mosoiu tábornok,** közlekedési miniszter élesdi mandátumáról lemondott és a szászvárosi képviselőségét tartotta meg.

— **Erdélyi Kité** gondolkozó emberek számára címmel *Dr. Makkay* Domokos egy két ives politikai füzetet bocsátott útjára Gheorgheni-Gyergyószentmiklósról. Tartalmát hét pontban foglalja össze. Az elsőben erdélyi regionalistának vallja magát s ennek alapján Erdély minden vezéregyéniségét egy zászló alá hívja, hogy erdélyi öntudatu, Erdélyért élni, dolgozni tudó honfiakat neveljünk, Erdély anyagi függetlensége céljából bankszindikátus alakítását, valamint minden bevált önkormányzati, közigazgatási stb. jogintézmény helyreállítását, Erdélynek saját fiai és törvényei által való kormányzását, a három nemzeti nyelv (román, magyar, német) egyenlő érvényesülését és a regionalista kormányzati rendszert követeli.

— **Toth István** tehetséges erdélyi festő Kolozsvárt a Marianum dísztermében szép gyűjteményt állított ki vízfestményeiből, linoleum-metszeteiből és rajzaiból. Kinyílt pünkösztől rózsái a székely korszakban, bábus, mézes kalácsos, kázmérkendős csöndélete is a színek pazar gazdagságát önti, a Székelyföld sok megejtő szépségét. (U. K. sz. i.)

— **Két vasútvonal** is épül egyszerre Arad megyében. Besszarábiában pedig a széles nyomtávú vonalakat rendesekkel cserélik ki. Hát a parajd — székelyudvarhely — csikszere-dai egyetlen vasúti vonalat vajjon mikor kezdik építeni! ? . . .

— **Esperantó nyelvtanfolyam Székelyudvarhelyt.** Tolstoj mondta hogy az esperantó a világ legkönnyebb és mégis legpraktikusabb

nyelve; 10-szerte több hasznót nyújt más nyelvnél, bár 100-szorta könnyebb bármelyiknél. Szép hangzásu nyelv; az olaszhoz hasonlít. Az esperantisták olvasnak eredeti kínai, japán, amerikai, párisi stb. lapokat. Minden klasszikus és jó könyv le van esperantóra fordítva. Kereskedelemben, tudományban egyaránt nélkülözhetlen. Párisba vivő útja előtt *Dr. Fanta* A. Róbert U. E. A.-a Prof. o de l'Esp. sikerült megnyerni, hogy Székelyudvarhelyt is tanfolyamot rendezzen. A tandíj 200 leu és 10 órán belül minden résztvevő megtanul Esperantóul írni és beszélni. *Dr. Fantának* teljesen új módszere van, amelyet Párisban is be fog mutatni s amellyel az általa tanított: *Csikány Géza* a tanítás kezdetétől számított 8 hó alatt »Az ember tragédiájá»-t lefordította és azzal világdíjat nyert. A tanfolyamra beiratkozásokat elfogad: *Szabó* Gyula bizományi üzlete Odorheiu-Székelyudvarhely, Str. Principessa Elisabeta (Bethlen-utca) 18. sz. Jelentkezés azonnal, hogy a tanfolyam kezdődhessen minél előbb.

— **Mondják és írják** némelyek hogy »székely-magyar«. Hát van-e nem magyar székely!? Hiszen azzal, ha azt mondjuk vagy írjuk, hogy székely, abban a magyar nem egyszer, de kétszeresen is benne van. Felesleges és káros tehát egy történelmi nagy multtal bíró nemzetet elkeresztelni. De nemcsak felesleges, hanem tudatlanság is . . .

— **Borszék életre kel.** Több-ször szóvá tettük a „Székely Hírek” hasábjain Borszék felülmulthatatlan kincses bányáját, mely most paragon hever. Azonban — úgy látszik — nem sokáig marad ez így. Legalább a jelek így mutatják. A Tischler Mór cégnek, illetve a Fehérvizi Faipar rt.-nak Borszék mellett nagy erdő-ségei vannak, amelyek gazdaságos kitermelésére 26 km. hosszú vasút építése szükséges. A cégnek így nagy érdeke, hogy e több millió befektetés amortizálását eszközölje. Tervbe vette tehát a borszéki fűrdő-, ásványvízüzem és az üveggyár megszerzését. A cég ajánlatát — mint értesülünk — a közbirtokosság igazgató tanácsa már el is fogadta. Mi nem bánjuk, akárki csinálja, csak hogy meglevő székelyföldi értékeink paragon ne heverjenek! Végre induljon meg a termelő munka, mely nélkül élet sem az államban, sem az egyeseknél el nem képzelhető.

— **A hadikölcsönöket** mégis csak előbb-utóbb beváltják. A pénzügyi államtitkárságnál most készítették el azt a tervezetet, amelynek alapján az érdekeltek holt tőkéjüket forgatható értékekkel cseréljék fel. A kormány állampapírokat ad helyettük s így vagyonuk egy részét visszakapják.

— **A város javára.** *Morvay* Endre Targul-Sacuesc (Kézdivásárhely) polgármestere közli, hogy minden egyes kivitelre szánt szarvasmarha után 10 leu lebélyegzési díjat fognak szedni a város javára — tanácsi határozat alapján.

— **Az élet — számokban.** A legszükségesebb életszükségletek árait a bukaresti „Argus” igen érdekes számokban tárja elénk. Az összehasonlítást az 1916. augusztus 1-én érvényben volt és az 1922. év első három hónapjának átlagárait tünteti fel. Így pld. az a cukor, ami 1916-ban 100 leu volt, 1922 március 20-án 1830 leu, rizs 3330, kávé 2500, tea 1060, bab 1750, buzaliszt 1625, burgonya 830, só 1060, zsemlye 2000, kenyér 1500, hus 1750, tej 1250, vaj 2300, zsir 1500, bor 1000, turó 1000, szesz 2500, átlag ami 100 leu volt, most 1758 leu. Ruházati cikkek: öltöny 2000, felsőkabát 2000, ing 2500, cipő 1750, harisnya 1500, kalap 1660, cérna 2400, gyapotfonal 3250, átlag ami 100 leu volt, most 2300 leu. Különfélék: szappan 1375, pohár 1500, tűzifa 950, épületfa 600, petroleum 1810, benzin 320, bőr 550, talpbőr 500, papiros 1570, átlag ami 100 leu volt, az most 1010 leu. Az általános átlag 100 helyett 1689 leu.

— **A gazdakörök elnökségeihez** az Agrár Comite 7127—921. sz. rendelete alapján Udvarhelyvármegye gazdasági felügyelősége felszólítást intézett, hogy az általuk rendezendő gazdanap, kiállítás, vásár vagy bármely gazdasági jellegű összejövetelről előzetesen értesítsék. A mulasztásért az elnökök felelnek.

— **Az alsósófalvi tűzkárosultak** felsegélyezésére annak idején *Biró* Dénes, Udvarhelyvármegye főjegyző-alispánhelyettese széleskörű gyűjtést indított. Ennek eredményéről most részletes elszámolást állított össze. A pénzbeli segélyek összege 21 ezer 284 leu 28 bani. A károsultak nevében e helyen is hálás köszönetét nyilváníttja úgy a nemes szívű adakozóknak, mint a lelkes gyűjtőknek a gyűjtést indító és vezető vármegyei főjegyző.

— **A polgári önképző-egylet** folyó hó 26-án este 8 órakor tartja rendes közgyűlését Petőfi-u. 2. sz. alatti helyiségében Székelyudvarhelyt. Választmány.

— **Házasság.** *Benczéd* Gergely Pál és *Bokor* Rózsiika házasságot kötöttek Székelyudvarhelyt. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A postaközlekedés** bámulatosan rossz. A díjak horribilisek. Az új emelések nyomán valóságos forrongás támadt. Nagy az elkeseredés különösen a kereskedői körökben. A telefon-előfizetők a felemelt díjakat nem hajlandók megfizetni, inkább lemondanak és kikapcsoltatják állomásukat. Valamilyen más megoldást kellene találni az áremelés helyett, mert így megszűnik az állam vérkeringése, amelynek nyomán már csak pusztulás lehet. Ez pedig legkevésbé sem kívánatos.

— **Foglalkozást kapnak és keresnek** (Hatósági Munkaközvetítő Brassó, Hirsch-er-u. 26. sz.) Segédek: 2 asztalos, 1 faesztergyáros, 2 fagegmunkáló gépmunkás, 4 fehér sütő, 3 férfiszabó, 5 kályhás, 1 kárpitos, 4 kerékgyártó, 2 keretkezelő, 2 kör-fűrész, 2 kovács, 1 lakatos, 1 molnár, 3 nőiszabó, 5 vasesztergyáros, 1 villanszerelő. Foglalkozást keres:

1 aranyműves, 1 órás. 3 cukrász, 40 ács, 1 bádógos, gáz- és vízvezeték-szerelő, 2 villanszerelő, 1 cipész (szabász), 1 szövőmester, 60 kőműves, 1 szijgyártó, 8 kereskedősegéd, 1 volt vasutas, 1 nyugdíjas pénzügyőri szemléző. Közvetítés ingyen.

— **Beöthy Zsolt**, a magyar irodalom kiválósága 74 éves korában elhalt Budapesten.

— **Sok millió koronát** jelentettek be az egyes bankok útján. Hogy aztán mikor kapják meg az ellenértéket és milyen arányban, még nem lehet tudni.

— **A katonai szolgálat** a szárazföldi hadseregénél 2 éves, a tengerészeknél 3 éves lesz. A nyári munkaidőre mezőgazdasági szabadságot adnak.

— **A Magyar Szövetség** intézőbizottsága ülésezett Kolozsvárt. Többek között megváltoztatták a szervezési szabályzat azon 3-ik pontját, melyet annak idején a »Székely Hírek« is kifogásolt. E pont eddigi szövege így szólt: A szövetség célja: »Románia egész magyarságának, mint egységes nemzeti kisebbségnek képviselője.« A kormány által kifogásolt pontot a következőképp változtatták meg: A szövetség célja: »Románia magyarságának kulturális, politikai, gazdasági és szociális érdekeinek biztosítása és közvetítő kapocs szerepe a magyarság és a kormány között.«

— **Agyonverték a tobojok.** A vargyasi báró Daniel-féle birtokon gyilkosság történt. *Farkas Sándor* és fia szénalopni mentek, *Katona Lajos* pásztor tetten érte őket s beakarta kísérni a báróhoz. A bűnösök előbb kérték, hogy engedje szabadon. A hűséges ember azonban hajthatatlan maradt. Kicsavarták kezéből a vasvillát (ez volt egyedüli fegyvere) és agyba-főbe verték a gonosztevőket. A szegény pásztor egy heti kínos szenvedés után meghalt. A törvényszéki vizsgáló bizottság részéről Dr Szabó vizsgálóbíró, Dr Voszka ügyész, Dr Böhm és Dr Orbán orvosok a helyszínén megállapították, hogy a pásztor halálát koponyarepedés okozta. A bűnösöket letartóztatták és szándékos emberölés miatt ellenük az eljárást megindították.

— **Valóságos kutyakoncert** »élvezet«-ben lehet része napról-napra és éjszakáról-éjszakára az arra kényyszerült lakosságnak, különösen a főutcán; noha mondják, hogy kutyazárlat van...

— **Gazdanapot**, termény, állat- és gazdasági kiállítást tart ma (vasárnap) a csikvármegyei gazdasági egyesület Gyergyószentmiklóson.

— **Nagy megterhelése** Magyarországnak, — melyet gróf *Bethlen* István miniszterelnök a genuai békekongresszuson is felpanaszolt, — hogy Romániából 153,390, Csehszlovákiából 56,657, Jugoszláviából 37 ezer 456 magyar lakos repatriált a megcsonkított országba. Kérte, hogy visszatelepítéssel könnyítsenek a kis ország terhein.

— **Az elektromosság a mezőgazdaság szolgálatában.** Óriási mértékben terjed az elektromosság.

nak a mezőgazdaság terén való alkalmazása az utóbbi időben. Svédországi déli részében — mint a bécsi »Jövő« írja — a parasztgazdaságokban nagyon elterjedt a villamos energia alkalmazása. De Norvégiában is egyre jobban kihasználják a rendelkezésre álló vízi erőket és terjed a villamosság alkalmazása. Különösen Északnorvégia tulgazdag vízi erőben és ott a mezőgazdaság villamosítása olcsó és kényelmes. A tervek szerint a parasztházakat is villamos fűtéssel és világítással látják el és villamos erőre rendezik be a tejgazdaságtól kezdve a föld megmunkálását az összes szerszámokat. A hegyes-sziklás norvég földön a villamos ekék előreláthatóan jobban beválnak majd, mint a motoros traktorok. A norvég paraszt az utóbbi időben ugyanis sok helyütt fölhasználta már a vizierőt kerekek hajtására, amelyekkel ekéit hajtotta. Az arató, cséplő és egyéb gépeken és a fetelepek fűrészein kívül villamosságot vezetnek be a szérűkbe is és villamos uton fogják szárítani a gabonát és szénát is.

— **Petícióval** akarták megtámadni az udvarhelymegyei mandátumokat, azonban egy küssé — elkéstek...

— **Génúában** nagy feltűnést keltett, hogy Németország és Oroszország között megegyezés létesült a teljes viszonyosság alapján.

— **Butorok és függönyök** azonnal eladók. Hol? Megmondja e lap kiadóhivatala.

LEGUJABB.

(Saj. tud.) Sokakat megdöbbenő hírt közöl velünk bukaresti tudósítónk. A kormány a tisztviselők elmozdithatatlanságát megszüntető törvényt azonnal életbe kívánja léptetni és az ország súlyos anyagi helyzetére való tekintettel, elhatározta a tisztviselők létszámának a legminimálisabbra való redukálását.

Egyelőre elbocsátanak minden olyan állami alkalmazottat, akinek a román államnál legalább 3 évi szolgálata nincs. Természetesen kivételt képeznek ez alól mindazok, akik már a volt Magyarországi szolgálatában állottak.

SZINHÁZ.

Végre-valahára megindult az igazi színházi szezon. Az elmúlt hetet csupa telt ház jellemezte, ami első sorban *Sümeghy* Ödön vendégszereplésének tulajdonítható. A kiváló énekes kedden a Cigánygrófnőben mutatkozott be óriási siker mellett. Minden egyes jelenetét zajos taps jutalmazta. *Pethes* és *Kubinszky* magaslottak ki a többi szereplők közül. Másnap a Tatárjárásban még nagyobb ünneplésben volt része *Sümeghynek*, de a többi szereplők nem tudtak eléggé beilleszkedni az előadás keretébe. Elfogadhatót egyedül csak *Krasznay* Ernő, *Farkas* Béla és *Nagy* Laci nyújtottak és *Fejér* Irén, aki fiatal, törekvő színésznő és akire szép jövő vár. *Kubinszky* művészi alakított, de

izetlen kupléi elmaradhattak volna. *Kádár* Gabi feltűnően gyenge volt, míg *Perényi* Mancinak nem való az önkéntes szerepe. Sokkal szívesebben láttuk volna azt *Pethes* kezében, aki érthetetlen okokból kimaradt a darabból. Csütörtökön a *Piros bugyelláris* jó előadásban ment. *Sümeghynek* méltó partnere volt *K. Lendvay* Karolin, aki igazi művészt nyújtott. A Gróf Rinaldóban *Sümeghy* a címszerepben talán a legnagyobb sikerét aratta, *Pethes* Dezső pedig elsőrangú volt. Feltűnő sikert arattak *Kádár* Gabi, *Perényi* Manci és *Nagy* Laci. Vasárnap a *Mágnás* Miskában bucsuzik el *Sümeghy*, előreláthatólag méltó keretek közt.

Nagy szenzációban lesz része Székelyudvarhely város közönségének. *Pethes* Dezső, az Erdélyszerte ismert táncoskomikus és *Bíró* Elek, a fiatal újságíró gárda tehetséges tagja: »*Margaretta szerelme*« címen operettet írtak, amelynek itt lesz a bemutatója és előreláthatólag Erdély összes színpadjain, sőt Budapesten is bemutatásra kerül.

SZÉKELY GAZDA.

A tengeri mibélése és fajtái

A »Székely Hírek«-nek írta: **Kónya Gerő** okl. gazdatiszt. (3. folytatás).

1. Alcsuthi tengeri.

József főherceg alcsuthi uradalmában állították elő a 80-as években egy olaszországi korai fajtából, valószínűleg a pignolettóból, de annál nagyobb csövű és bővebben terem. Lisztje elsőrendű és jól eltartható. Egy száron 2—3 csövet fejleszt, a cső hossza 14—16 cm., alakja szép hengeres, igen jól benőtt végű, narancs-piros színű, csuszája vékony. A szem és csusza közötti arány kitűnő, mert 100 kg. csöves tengeriből 82—84 kg. tiszta szem is lejön. Szára (kóréja) vékony, fás, kevésbé leveles és kevés, de jó téli takarmány. Kat. holdanként 12—14 m. mázsá szemet is megad. Egyik nagy előnye, hogy korai érése következtében hamar lekerül a földről s utána őszi buza vagy rozs minden kockázat nélkül vethető.

2. Putyi tengeri.

A múlt század hatvanas éveiben *Németh* Pál hódmezővásárhelyi birtokos csinkvántinó vetőmagot szerzett s azt a régi magyar tengerivel vegyesen oly módon vetette el, hogy minden két sor magyar tengeri közé később oly időben vetett egy-egy sor csinkvántinó tengerit, hogy a két kukoricafajta egyszerre virágzott. Az így nyert termésből kiválogatta a nagyobb és szebb piros-szemű csöveket s azokat vetette el a következő években. Így származott a »rózsá-kukorica«, mely Hódmezővásárhelyen nagy kedveltségnek örvendett. A rózsá-kukoricából a nyolcvanas években kiválasztás által egy *Balogh* nevű kisgazda (akinek Putyi volt a gunyneve) állította elő a putyi kukoricát olyanformán, hogy minden évben, mikor a tengeri a haját hánnya, a legelsőket rongydarabokkal megjegyezte s ősszel a szedésnél ezeket félrerakta és a vetőmagot ezekből válogatta ki.

Az így előállított putyi kukorica Hódmezővásárhelyen elterjedt, amelyet azután később *Lubinszky* Ernő gazdasági intéző fejlesztett a mostani tökéletességre és elterjesztése is neki köszönhető.

A putyi tengeri jóval bővebben terem az alcsuthi kukoricánál s lisztje elsőrendű minőségű. Magasabbra nő az alcsuthinál s egyszáron 3—4, sőt 5 cső is kifejlődik; a cső hossza 15—18 cm., jobb években hosszabb, alakja hengeres, alul vastagabb, de felső végén sem hegyes, jól benőtt és világos narancs színűek. A szem és csusza közötti arány igen jó. 100 kg. csős tengeriből esik a szemre 80—82 kg. a csuszára 18—20 kg. Szára vékony, leveles, igen jó téli takarmány. Szemtermése kat. holdanként 15—18 m. mázsá; a Bánátban 20—25 m. mázsára is fölemelkedett. Miután rendszeresen szeptember elsejére megérik, utána őszi gabonaművek jól és biztosan vethetők.

(Folyt. köv.)

SPORT.

A mérkőzés izgató érdekessége s az ideálisan szép tavaszi ünnep-nap hatalmas néptömeget csalt ki f. hó 16-án a foot-ball pályára: Hargita—Olympia bajnoki mérkőzésére, mely valószínűleg a tavaszi fordulóban az utolsó székelyudvarhelyi bajnoki mérkőzés volt.

A mérkőzést az Olympia nyitotta meg, de erős tempója megtörte s rögtön utána a Hargita kerül frontba; sorozatos támadásokat indítva az Olympia kapuja ellen. Közben fölénye kidomborodik s mind hevesebb lefutásokat intéz, míg aztán Göllner Ottó kétegymásutánilefutásból ugyanazon módon két szép goalt küld az Olympia kapujába az első félidő 13 és 14-ik percében.

A félidő további részét is végig a Hargita fölénye jellemzi. A második félidőben megkísérli az Olympia az egyenlítést; ám a Hargita védelmén áttörni nem tud s visszaszorul saját mezőnyébe s a második félidő az Olympia kapuja előtt fejeződik be. Végeredmény 2:0 a Hargita javára.

A mérkőzés mindvégig szép, fair s két erős fegyelmezett csapat szíves küzdelme volt, hol a csapatok lelkes játékát még fokozta a közönség élénk ovációja. A Hargita igen szép formát játszott ki minden ponton. Suciú bíró a foot-ball pályán is kedves, rokonszenves egyéniség s a mérkőzést legnagyobb közmegelegedésre vezette végig.

Husvét másodnapján a Hargita kombinált csapata Székelykeresztúron a K. A. C.-cal játszott barátságos mérkőzést *Hirsch* Lajos bírászkodása mellett. A mérkőzésen a Hargita meglepően gyönyörű csatárjátékokat produkált s mindvégig uralta a mezőnyt. Eredmény 2:2 (1:0); kórnerarány 10:3 a Hargita javára. A K. A. C. legjobb embere *Haricska* kapus volt, ki legalább 25 éves lövést tett ártalmatlanná.

Ma (vasárnap) a Hargita kombináltja csaknem teljesen új felállásban mérkőzik a megerősödött Segesvári C. F. R. csapatával. A mérkőzés érdekes lesz, mert ma látjuk először ifjainkat, a jövő Hargita I-et komoly ellenfél ellen játszani, mintegy megmutatva, hogy kitől mit várhatunk a jövőben s kiből mi rejlik értékes anyag a football nehéz sportjára. A mérkőzésen leszállított díjak lesznek.

AZUGAI SÖR

udvarhelyvármegyei kizárólagos raktára viszonteladók és fogyasztók számára nagyban és kicsinyben
Lapka Henrik bor-, sör-, szesz- és édesített italok nagyraktárában
ODORHEIU (Székelyudvarhely), Strada Principesa Elisabeta (Bethlen-utca) 24. szám

Örömmel olvastuk a Brassói Lapok pénteki számának Sport rovatát, melyben a rovatvezető a N. S. E. — Brasovia (3:0) mérkőzés leírása után elismerő, meleg szavakkal emlékezik meg a Hargita—Olympia mérkőzéséről; újra megdicsérve a Hargitát fair, szép és a footballt a sportért s nem pedig durvaságokért kedvelő játékmódoráért. Ugyanott elismerését fejezi ki a helybeli sportközönség irántis, amelynek rendkívül magas intelligenciáját és sportszeretetét páratlannak találja az erdélyi sportéletben.

Értesülésünk szerint a Hargita T. E. új sport-telepet kapott, amelynek rendszeres kiépítését hamarosan meg fogják kezdeni s ezzel Székelyudvarhely erdélyi nivón álló sportját örökéletűvé teszik.

A Hargita I. csapata szorgalmasan trainiroz a f. hó 30-án Brassóban lévő döntő fontosságú Brasovia—Hargita bajnoki mérkőzésre, míg azalatt itthon valamely szomszéd csapat fog mérkőzni a Hargita másodikkal csapataival.

A ruháit szakszerűen és tisztán akarja festetni és tisztítani, akkor forduljon bizalommal

SCHMITZ
 kelmefestő és vegytisztító intézetéhez.

Odorheiu (Székelyudv.) Stefan Cel Mare (Malom-utca) 21. szám alá.
 Képviseletek keresetnek!

Csomagoló-papíros
 kilószámra nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

Utcai ablakok tokkal és teljes felszereléssel, egy polcos **ruhaszekrény** (sifoner), **kottatartó** állvány **eladó**. Cim e lap kiadóhivatalában.

KELETI UJSÁG
 ÉS AZ
5 ÓRAI UJSÁG
 A LEGNÉPSZERÜBB NAPILAPOK
NAPKELET
 LEGOLVASOTTABB FOLYÓIRAT

Ingyen házi orvos
 az „Élet könyve”. 20 leuért megkaphatja a „Székely Hírek” kiadóhivatalában.

Egy új ebédlő és új hálószoba bútor eladó. Megtekinthető Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 74. szám alatt az emeleten.

KOVÁCSMŰHELYEMET

Odorheiu—Székelyudvarhely
 Strada Printul Nicolae
 (Árpád-utca) 44. sz. a.

ismét megnyitottam. Elvállalom új kocsik elkészítését a legmodernebb kivitelben, használt kocsik és szekerek teljes kijavítását pontosan és jutányos árban, lóvasalásokat és lópaták kezelését. — Régebbi megrendelőim újabb bizalmát és támogatását kérve, vagyok kész
ALBERT PÉTER
 I—3 kocsigyártó és diplomás patkolókovács.

TAVASZI IDÉNYRE

legjobb a legujabb formájú

TURUL CIPŐ

Kapható a székelyudvarhelyi fiókraktárban.

Az ország legnagyobb cipőraktára.

180 saját fióktelep a bel- és külföldön.

Tamás Simon Drogériája

Odorheiu—Székelyudvarhely Kossuth-utca 29. szám.

Husbéti parfümök minden minőségben. Viszonteladók részére is. **Eredeti angol football labdák. Fényképészeti cikkek.** Valódi németországi tejoltó porban és folyadékban. Hazai- és külföldi **gyógyszerkülönlegességek.** Sebészeti cikkek. Gummi áruk. Pipere-cikkek. Fűsü- és kefeárúk. — Mindennemű rum- és likör-eszenciák legelőnyösebb beszerzési helye.

CSÉPLÉSI IDÉNYRE

I-a angol gépszij minden méretben. **Varró és kötőszij** minden minőségben. **Gépkenő olajat, henger olajat, benzint, nyers olajat, I-a tavotte gépszirt, az összes cséplő alkatrészeket a legjutányosabban szállítja a**

SCHIEB GEPGYÁR R.-T. TELEPE

MAROSVÁSARHELY, Kossuth Lajos-utca 7. szám.

Építkezők figyelmébe! Husz darab nagyméretű ablakhoz való jalausle (salukáter) eladó. **S Z A B A D Y Tivadar** Odorheiu, Bul. Regele Ferd. 39. szám.

Van esze ahhoz, hogy a székelység pártoktól független politikai ujságára sürgősen előfizessen és azt ismerősei körében **Jól tudja** terjessze. **Jól tudja** azt minden székely, hogy ezzel önmagának és az összességnek tartozik.

A „Székely Hírek”

Odorheiu-Secuesc (Székelyudvarhely) Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31. szám alatt. **Legjobb** útmutatója, ügyes bajos dolgaiban **tanácsadója.** Ezért ahol csak laknak, ott »Székely Hírek«-et olvasnak. Kérjen mutató-számot!

Jó állapotban levő **boltberendezések**

jutányos áron **eladók.** Értekezhetni lehet Kolláth úgynöknél Petőfi-u. 13.

OLCSÓBB LETT A BOR!

ORBÁN és MARKOVITS bornagykereskedőknél 1 liter jó minőségű asztali bor 7-50—9 leuért, fajborok 10—13 leuért kaphatók.

Női ruhák,

pongyolák, bluzok, női-, férfi-, gyermek fehérneműek, menyasszonyi ke-lengyék

tavaszi kabátok

és kosztümök

legkényesebb estélyi és utcai ruhák olcsón, pontosan, a legujabb divat szerint készülnek; átalakításokat lelkiismeretesen végez:

Dolbig Keresztélyné Sz-udvarhely, Str. Horea. (Kornis utca 14. szám alatt emelet)

Falun, hol nincs orvos, első segítségül az „Élet könyve” nélkülözhetetlen. Kapható a „Székely Hírek” kiadóhivatalában.

Californiai CSEMEGE-CONZERV különlegesség

Biztos, csalhatalan háziszér székrekedés ellen. Nem orvosság, hanem nyálánkság, melynek meglepő a hatása. Tisztítja a vért, erősít, fiatalít, meghosszabbítja az életet. Megrendelhető a pénz beküldése ellenében negyed kgos adag 55 leu, fél kgos adag 110 leu, egy kgos 210 leu bérmentve.

Edelmann Márk, Nagyvárad 10—100 Vámház-u. 53.

No 1093 »Nyugate« hirdetés.

Nyomatott ifj. Betegh és Társa villamoserőre berendezett könyvnyomtató-intézetében Odorheiu-Secuesc (Székelyudvarhely).